

LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL PRITARIMO LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO VEIKLOS ATASKAITAI UŽ 2019 METUS

2020 m. balandžio 30 d. Nr. 5TS-349
Lazdijai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu, Lazdijų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2017 m. rugsėjo 9 d. sprendimu Nr. 5TS-1026 „Dėl Lazdijų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento tvirtinimo“, 223 ir 229 punktais, Lazdijų rajono savivaldybės taryba nusprendžia:

1. Pritarti Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos ataskaitai už 2019 metus (pridedama).
2. Nurodyti, kad šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

Savivaldybės merė

Ausma Miškinienė

LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO VEIKLOS ATASKAITA UŽ 2019 METUS

1. BENDRA INFORMACIJA

Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos ataskaita teikiama vadovaujantis Lazdijų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. 5TS-1623, 223 punktu.

Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – VSB) – savivaldybės biudžetinė įstaiga, įsteigta Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2008 m. sausio 17 d. sprendimu Nr. 5TS-289 „Dėl Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro įsteigimo“. 2011 m. VSB persikėlė į naujas, suremontuotas patalpas. Patalpos buvo suremontuotos ES struktūrinės paramos lėšomis įgyvendinus projektą „Visuomenės sveikatos biuro paslaugų infrastruktūros Lazdijuose plėtra“. Naudojamų patalpų plotas 209.16 kv. m pagal 2009 m. liepos 7 d. turto panaudos sutartį su VšĮ Lazdijų socialinių paslaugų centru. Šiuo metu juridinis VSB adresas – Vilniaus g. 1, LT- 67106 Lazdijai. Adresas korespondencijai – Kauno g. 8, LT-67128.

Pagrindinis VSB veiklos tikslas – rūpintis savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti savivaldybės teritorijoje visuomenės sveikatos priežiūrą, taikant koordinacines, informacines ir kitas profilaktikos priemones informuoti ir mokyti gyventojus apie rizikos veiksnius ir pagal galimybes mažinti rizikos veiksnių paplitimą, sergamumą, propaguoti sveikos gyvensenos įgūdžius bendruomenės narių tarpe, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas. VSB pagrindinės veiklos: visuomenės sveikatos stebėseną, visuomenės sveikatos stiprinimas bendruomenėse, vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūra, alkoholio, tabako ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo profilaktika, lėtinių ligų, nelaimingų atsitikimų ir traumų profilaktika, užkrečiamųjų ligų profilaktika, psichikos sveikatos stiprinimas ir susirgimų profilaktika.

Lazdijų rajono savivaldybėje visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos įgyvendinamos vadovaujantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojančiais visuomenės sveikatos priežiūrą, Lazdijų rajono savivaldybės 2011–2020 metų strateginiu plėtros planu, Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2019 m. darbo planu ir kitais vietiniais teisės aktais.

VSB nuo įstaigos veiklos pradžios iki 2019-06-21 d. vadovavo Ramutė Kunigiškienė, o nuo 2019-06-26 d. laikinai eina direktorės pareigas specialistė Aušra Dainauskienė.

2. ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ VALDYMAS

VSB už personalo valdymą atsakingas direktorius, už finansų valdymą – vyr. buhalteris, už ūkinę veiklą atsakingas ūkio dalies specialistas. Nuo 2014 m. vasario 1 d. visuomenės sveikatos biure įsteigtas sveikatos priežiūros specialisto maitinimo organizavimui etatas. Specialistas dirba su programa „Dietinis maitinimas“ ir aptarnauja keturias rajono įstaigas.

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, teikiančių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas Lazdijų rajono savivaldybės ugdymo įstaigose veiklą koordinuoja paskirtas specialistas. Visi VSB darbuotojai yra tiesiogiai pavaldūs direktoriui. Vykdamas veiklą planavimo procesą yra organizuojami darbuotojų susirinkimai. 2019 m. suorganizuota 12 susirinkimų. Nuolatos keliama specialistų kvalifikacija organizuojamuose mokymuose, seminaruose, kvalifikacijos kėlimo kursuose tiek rajone, tiek respublikoje. Ataskaitiniais metais 9 specialistai dalyvavo 40 mokymų (konferencijos, seminarai, kvalifikacijos kėlimo kursai), iš viso išklaudyta 424 val.

Specialistai, grįžę iš mokymų ar seminarų susirinkimo metu pristato aktualiausias bei svarbiausias išgirstas žinias visiems susirinkimo dalyviams. Specialistams sudarytos palankios ir saugios darbo aplinkos sąlygos. Rajono ugdymo įstaigose 2019 metais dirbo 6 visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, kurie teikė visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas 13 rajono ugdymo įstaigų. Specialistai savo veiklą planuoja vadovaudamiesi 2016 m. liepos 21 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu, kuris patvirtina visuomenės sveikatos priežiūros mokyklose organizavimo tvarką bei nurodo visuomenės sveikatos priežiūros specialistų funkcijas, teises ir pareigas. Šių specialistų darbo krūviai yra paskirstyti vadovaujantis 2018 m. gruodžio 18 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymo Nr. V-70 „Dėl rekomenduojamų visuomenės sveikatos specialistų pareigybių steigimo savivaldybėse“. Šiuo įsakymu vadovaujantis specialistas aptarnaudamas miesto gyvenamosiose vietovėse esančias ugdymo įstaigas už 1 etato krūvį turi teikti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas 720 mokinių, o kaimo vietovėse specialistui už 1 etato krūvį tenka 360 mokinių. Esant tokiam privalomam mokinių skaičiui specialistui tenka už vieną etatą aptarnauti po 3-4 ugdymo įstaigas. Ugdymo įstaigose, kuriose yra mažiau mokinių per mėnesį specialistas apsilanko 2-3 kartus.

1 lentelė. Bendras VSB etatų skaičius 2019 m. gruodžio 31 d.

Pareigybės	Užimami etatai
Direktorius	1,0 (laisvas)
Administratorius	1,0
Buhalteris	0,5
Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas	2,0
Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas	0,7
Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, vykdytys sveikatos priežiūrą mokyklose (6 specialistai aptarnauja	4,5

13 rajono ugdymo įstaigų)	
Specialistas ūkio dalies reikalams	1,0
Valytojas	0.25
Sveikatos priežiūros specialistas maitinimo organizavimui	1.0
Iš viso	11,95

3. VSB FINANSAVIMAS

Nuo 2014 metų VSB vykdo valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimą, visuomenės sveikatos stebėseną. Riboti žmogiškieji bei finansiniai ištekliai yra pagrindinė problema siekiant geresnių veiklos rezultatų, o tai sudaro nepalankias VSB veiklos sąlygas. Pagrindiniai VSB lėšų šaltiniai yra Valstybės biudžeto lėšos, savivaldybės biudžeto lėšos ir papildomos lėšos iš privalomųjų sveikatos mokymo paslaugų. Tačiau šių lėšų nepakanka produktyviai biuro veiklai užtikrinti, todėl nuolat ieškoma kitų, papildomų finansavimo šaltinių, įsijungiama į kitų įstaigų ar organizacijų vykdomus projektus. Tokia lėšų paieška, esant nepakankamam specialistų skaičiui, reikalauja neproporcingai daug laiko organizaciniams ir administraciniams reikalams.

2 lentelė. VSB skirti asignavimai 2017 – 2019 m.

Eil. Nr.	Lėšų šaltiniai	Suma, Eur 2017 m.	Suma, Eur	Suma, Eur
			2018 m.	2019 m.
1.	Valstybės biudžeto lėšos (per Sveikatos apsaugos ministeriją)	82650	82400,00	186200
2.	Valstybės biudžeto lėšos	-	-	-
3.	Lazdijų rajono savivaldybės biudžeto lėšos	25808,39	35087,74	30316,37

4.	Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšos	350	150,00	300,00
5.	Privalomųjų sveikatos mokymų lėšos	2496,48	2412,00	2856
6.	ES lėšos	-	0,00	-
7.	Projektinės lėšos iš viso:	157638,32	28060,38	38704,84
7.1	<i>Tame tarpe: Lazdijų rajono savivaldybės biudžeto lėšos</i>	-	<i>2432,00</i>	-
7.2	<i>Valstybės biudžeto lėšos</i>	-	<i>1922,10</i>	<i>3138,24</i>
7.3	<i>ES lėšos</i>	-	<i>23706,28</i>	<i>35566,60</i>
8.	Kitų šaltinių lėšos	1921,95	78,74	149,96
	Iš viso asignavimų	155502,52	148188,86	297232,01

4. DOKUMENTŲ VALDYMAS

VSB už dokumentų veiklos, personalo, atostogų, komandiruočių klausimais rengimą atsakingas VSB administratorius ir direktorius, o už finansinių dokumentų rengimą ir tvarkymą - vyr. buhalteris.

Siekiant tobulinti VSB veiklą bei vykdyti jos kontrolę, peržiūrėti esami vidaus kontrolę reglamentuojantys dokumentai, tai yra darbuotojų pareiginiai nuostatai, darbo tvarkos taisyklės, finansų kontrolės taisyklės, VSB darbo užmokesčio skaičiavimo ir mokėjimo tvarka, ir kiti dokumentai. Už viešųjų pirkimų organizavimą atsakingas VSB direktoriaus paskirtas asmuo. Parengtas 2019 m. planuotų vykdyti viešųjų pirkimų planas, viešųjų pirkimų ataskaita (At-6 forma), sudaryta 34 darbų, paslaugų ir lėšų panaudojimo sutarčių, parengtos 43 tiekėjų apklausos pažymos.

Metų pradžioje buvo aptariami ir suderinami visuomenės sveikatos priežiūros specialistų metiniai veiklos planai, suplanuota ir pateikta rajono savivaldybės administracijai pagal atskiras veiklos kryptis vykdoma visuomenės sveikatos priežiūros veikla ir jai skirti asignavimai iš valstybės biudžeto.

Ataskaitiniais metais yra parengta ir įgyvendinta programa „Tėvų ir vaikų gyvenimo įgūdžių ugdymas, vykdant žalingų įpročių prevenciją“ finansavimui gauti iš Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų.

3 lentelė. Parengti dokumentai 2019 m.

Eil. Nr.	Parengto dokumento pavadinimas	Vieneto skaičius
1.	Gautų dokumentų	157
2.	Siunčiamųjų dokumentų	79
3.	Įsakymų veiklos organizavimo klausimais	32
4.	Įsakymų personalo klausimais	88
5.	Įsakymų atostogų klausimais	33
6.	Įsakymų komandiruočių klausimais	19
7.	Visuomenės sveikatos biuro dokumentacijos planas	1
8.	Darbų paslaugų ir lėšų panaudojimo sutartys	34
9.	VSB 2018 m. darbo planas	1
10.	VSB 2018 m. planuojamų atlikti viešųjų pirkimų planas	1
11.	VSB darbuotojų veiklos vertinimo ir tvarkos aprašas	1
12.	VSB darbuotojų pareiginių nuostatų nauja redakcija	8
13.	VSB darbuotojų darbo apmokėjimo sistemos aprašas	1
14.	Asmens duomenų tvarkymo taisyklės	1

5. VISUOMENĖS IR VYKLANČIŲJŲ INSTITUCIJŲ INFORMAVIMAS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS KLAUSIMAIS

Apie sveikatos išsaugojimą bei stiprinimą parengta ir įstaigos internetinėje svetainėje publikuota 50 straipsnių/informacinių pranešimų, vietinėje spaudoje publikuota 12 straipsnių, 14 skelbimų, VSB Facebook paskyroje publikuoti 73 straipsniai/informaciniai pranešimai.

MITYBOS KOORDINAVIMAS IR KONTROLIAVIMAS

Nuo 2014 m. vasario 1 d. visuomenės sveikatos biure dirba sveikatos priežiūros specialistas maitinimo organizavimui. Specialistas dirba su programa „Dietinis maitinimas“ ir sudarinėja valgiaraščius 4 įstaigoms.

4 lentelė. Valgiaraščių sudarymo ir nurašymo statistiniai duomenys 2019 m.

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Sudarytų valgiaraščių skaičius su pritaikytu meniu	Perspektyviniai valgiaraščiai	Sudarytų valgiaraščių skaičius	Nurašytų valgiaraščių skaičius	Sudarytas technologinių kortelių skaičius
1.	Veisiejų Sigito Gedos ikimokyklinio ugdymo įstaiga	15 vnt.	45 vnt.	693 vnt.	693 vnt.	36 vnt.
2.	Lazdijų mokykla-darželis „Kregždutė“	45 vnt.	45 vnt.	950 vnt.	950 vnt.	42 vnt.
3.	Lazdijų mokykla-darželis „Vyturėlis“	15 vnt.	45 vnt.	821 vnt.	821 vnt.	38 vnt.
4.	Seirijų A. Žmuidzinavičiaus ikimokyklinio ugdymo įstaiga	-	30 vnt.	409 vnt.	409 vnt.	21 vnt.
5.	Iš viso	75 vnt.	165 vnt.	2873 vnt.	2873 vnt.	137 vnt.

6. PARENGTOS VSB ATASKAITOS

1. Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos 2019 m. vykdyto projekto „Tėvų ir vaikų gyvenimo įgūdžių ugdymas, vykdant žalingų įpročių prevenciją“ ataskaita.

2. 2018 m. valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo vertinimo kriterijų ataskaita pateikta LR Sveikatos apsaugos ministerijai (pridedama).

3. Ataskaita apie Lazdijų rajono savivaldybės moksleivių sveikatą 2018-2019 m. m., patalpinta VSB internetiniame puslapyje (<http://www.lazdijuvsbiuras.lt/lt/veiklos-sritys/visuomenes-sveikatos-stebesena>).

4. Ataskaita apie mokinių sergamumą 2018-2019 m. m. patalpinta VSB internetiniame puslapyje (<http://www.lazdijuvsbiuras.lt/lt/veiklos-sritys/visuomenes-sveikatos-stebesena>).

5. Ataskaita apie mokinių infekcinį sergamumą 2018-2019 m.m. (<http://www.lazdijuvsbiuras.lt/lt/veiklos-sritys/visuomenes-sveikatos-stebesena>).

6. Moksleivių traumų analizė, patalpinta internetiniame puslapyje (<http://www.lazdijuvsbiuras.lt/lt/veiklos-sritys/visuomenes-sveikatos-stebesena>).

7. Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita pateikta 2019 m. gruodžio mėn. ir 2019 m. gruodžio 20 d. patvirtinta rajono savivaldybės taryboje sprendimu Nr. 5TS-1532 „Dėl Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos už 2018 m.“

8. Personalo ataskaita už 2019 m. pateikta Higienos instituto sveikatos informacijos centrui.

9. Sveikatos ugdymo ir mokymo ataskaita Nr. 41-1-sveikata už 2019 m.

10. Finansinės ataskaitos:

11.1. metinė finansinė ataskaita už 2019 metus;

11.2. 3 ketvirtinės finansinės ataskaitos;

11.3. 12 biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo suminių ataskaitų (F2);

11.4. 4 ketvirtinės biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo ataskaitų (F2);

11.5. 12 debetinio ir kreditinio įsiskolinimo ataskaitų (F4);

11.6. 4 ketvirtinės darbo užmokesčio ataskaitos (DA-01) Lietuvos statistikos departamentui;

11.7. 4 investicijų ketvirtinės statistinės ataskaitos bei 1 metinė investicijų ataskaita;

11.8. 12 ataskaitų apie priskaičiuotą darbo užmokestį bei socialinio draudimo įmokas (SAM) VSDF valdybai prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;

11.9. 13 ataskaitų Valstybinei mokesčių inspekcijai.

7. VSB PARTNERYSTĖS IR BENDRADARBIAVIMO VALDYMAS

Trūkstant materialinių ir žmogiškųjų išteklių savo veikloje VSB glaudžiai bendradarbiauja su Lazdijų rajono savivaldybės švietimo kultūros ir sporto skyriumi, Lazdijų sporto centru, Lazdijų biblioteka, rajono seniūnijomis, bendruomenėmis, rajono gydymo įstaigomis ir kt. rajono įstaigomis ir organizacijomis bei jų darbuotojais. Ataskaitiniais metais pasirašyta 17 bendradarbiavimo sutarčių. 2019 m. pasirašyta dar 4 bendradarbiavimo sutartys. VSB yra Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos steigėjas ir narys. Dalyvauta tarpžinybinių darbo grupių pasitarimuose, Narkotikų kontrolės komisijos, Vaiko gerovės komisijos veikloje.

Atsižvelgiant į tai, kad visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos bent iš dalies yra įvairių įstaigų ir organizacijų veiklos dalis, siekiama ir toliau plėtoti bendradarbiavimą sveikos gyvensenos ugdymo veikloje.

8. SVARBIAUSIA VYKDYTA VEIKLA

Paminint vasario 16-ąją, VSB organizavo žiemos maudynes ir bėgimą. Renginys prasidėjo mankšta, po mankštos visi dalyviai gavo po vėliavėlę ir pradėjo meditacinį bėgimą, po bėgimo sugrįžo prie ežero, kur galėjo išsimaudyti eketėje. Vasario 16 –osios ryto programoje dalyvavo virš 30 asmenų.

Kovo 24 – oji tarptautinė tuberkuliozės diena. Šiai dienai paminėti VSB organizavo paskaitą bei protmūšį rajono gyventojams. Paskaitoje buvo kalbama, kas tai yra tuberkuliozė, kaip ja užsikrečiama, kaip saugotis. Protmūšio metu buvo tikrinamos dalyvių įgytos žinios apie šią ligą. Šiuo renginiu siekta didinti žmonių supratimą apie tuberkuliozę bei skatinti visuomenę būti atidžiais sau ir aplinkiniams.

Kovo 14 dieną, vyko jau penktoji, kartu su VšĮ „Nacionaliniu kraujo centru“ organizuota kraujo donorystės akcija „Išgelbėk gyvybę“. Jos tikslas - remti kilnią kraujo donorystės misiją ir skatinti žmones duoti kraujo kelis kartus per metus. Akcijoje dalyvavo virš 40 rajono gyventojų.

Balandžio 9 d. visuomenės sveikatos biuras minėdamas Pasaulinę sveikatos dieną organizavo atvirų durų dieną. Jos metu dalyviai galėjo pasimatuoti kraujospūdį, atlikti kūno masės analizę, buvo dalinami lankstinukai, kaip stiprinti sveikatą.

Gegužės 1 – ąją visuomenės sveikatos biuras, kartu su Onkologinės savivalbos draugija organizavo renginį „Tarptautinės darbo dienos minėjimas kitaip“. Šią dieną dalyviai žygiavo pėsčiomis, kas norėjo su šiaurietiškomis lazdomis. Buvo virš 50 dalyvių.

Gegužės 8 -ąją Lazdijų viešojoje bibliotekoje vyko konferencija „Kovoje prieš vėžį kiekvienas galime daug“, kurią organizavo Lazdijų visuomenės sveikatos biuras.

Gegužės 31 d. minima Pasaulinė diena be tabako. Biuro specialistės minint šią dieną mieste vykdė akciją prieš rūkymą, kurios metu žmonės buvo supažindinami su tabako poveikiu sveikatai. Rūkantieji galėjo pasimatuoti CO kiekį iškvepiamame ore.

Birželio 21 d. VSB organizavo tarptautinės jogos dienos paminėjimą. Baltajo ežero paplūdimyje vyko mankšta.

Birželio 23 d. VSB bendradarbiaujant su Metelių regioniniu parku bei Lazdijų TIC organizavo žygį dviračiais „Mink į priekį 2019“. Prieš žygį visi dalyviai atliko rytinę mankštą, o sustojimuose žygio dalyvių laukė prevencinių priemonių pristatymas ir nuotaikingos rungtys. Buvo galima išbandyti vaizdinę priemonę „Girtos akys – blaivus protas“ – užsidėjus tam tikrus akinius kuo tiesiau praeiti pažymėtą atstumą.

Birželio - liepos mėn. specialistės lankėsi mokinių vasaros stovyklose, kuriose mokė teikti pirmąją pagalbą, vykdė žalingų įpročių prevenciją.

Rugsėjo 10 d. visuomenės sveikatos biuras pradėjo vykdyti 40 val. mokymus „Psichikos sveikatos kompetencijų didinimas įmonių darbuotojams“. Mokymuose dalyvavo VšĮ „Lazdijų socialinių paslaugų centro“ ir socialinės globos centro „Židinys“ darbuotojai.

Rugsėjo 17 d. vyko mokymai „Kaip atpažinti savižudybių rizikos ženklus ir į juos reaguoti?“

Čia dalyvauti buvo kviečiami visų rajono ugdymų vadovai, kiti suinteresuoti asmenys. Dalyvių buvo 60.

Rugsėjo 18 d. Europos judumo savaitei paminėti suorganizuotas renginys Lazdijų miesto parke „Žingsniuokime kartu pound ritmu“.

Spalio 16-oji – Pasaulinė maisto diena. Minėdami šią dieną, Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistai organizavo teorinius – praktinius mokymus. Prieš mokymus pristatė burnos higienos naudą burnos higienistė.

Spalio mėn. buvo vykdoma 32 val. „Bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojų gebėjimų visuomenės psichikos sveikatos srityje stiprinimo programa“.

Gruodžio 10 dieną, Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, įgyvendindamas programą „Tėvų ir vaikų bendravimo įgūdžių ugdymas, vykdant žalingų įpročių prevenciją“, finansuojamą iš Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų, organizavo teorinį – praktinį seminarą „Paauglystės iššūkiai: tėvams ir vaikams“.

Gruodžio 17 d. Lazdijus aplankė dešimt knygų išleidęs rašytojas ir žurnalistas - nuolatinis didžiausių Lietuvos periodinių leidinių autorius, komunikacijos konsultantas Giedrius Drukteinis

Gruodžio 17 d. Valstybinio psichikos sveikatos centro organizuojamos bendrumo akcijos „Kalėdinis sveikinimas vienišam žmogui“.

Gruodžio 1 d. – pasaulinė kovos su AIDS diena. VSB specialistės organizavo viktoriną – protmūšį, kuriame dalyvavo Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos mokiniai ir mokytoja.

Bendradarbiaujant su savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnyba bei socialinių paslaugų centro darbuotojais vykdoma tęstinė psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos programa paaugliams. Ji susideda iš 14 akademinų valandų, į kurias įeina filmų peržiūra, diskusijos, teorinės paskaitos, paskaitos pasitelkiant vaizdines - mokomąsias priemones. Taip pat vykdoma ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos programa suaugusiems. Ji susideda iš 6 akademinų valandų. Programą išklausė 4 dalyvių grupė.

9. PRIVALOMASIS SVEIKATOS MOKYMAS

VSB yra įsigijęs visuomenės sveikatos priežiūros licenziją privalomiesiems pirmos pagalbos ir higienos įgūdžių mokymams. Nuo 2014 m. pradėtos teikti mokamos paslaugos. Pagrindiniai mokymų dalyviai yra ugdymo įstaigų darbuotojai, vairuotojai, norintys įsigyti teisę vairuoti, darbuotojai, kurių veikla susijusi su maistu ir kt.

5 lentelė. Privalomųjų sveikatos mokymų vykdymas

Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
Privalomųjų higienos įgūdžių mokymai	140 dalyviai
Privalomųjų pirmosios pagalbos mokymai	183 dalyviai

10. VYKDOMI PROJEKTAI

Ataskaitiniais metais pradėtas įgyvendinti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas Nr. 08.4.2-ESFA-R-630-11-0002 „Sveikos gyvensenos skatinimas Lazdijų rajono savivaldybėje“. Projekto tikslas - padidinti Lazdijų rajono savivaldybėje tikslinių grupių asmenų sveikatos raštingumo lygį bei suformuoti pozityvius jų sveikatos elgsenos pokyčius. Projekto metu bus organizuoti įvairūs informaciniai ir (ar) šviečiamieji renginiai, mokymai, konferencijos, konkursai, sveikatingumo skatinimo mokyklos/stovyklos ir pan. veiksmi, skirti tiesiogiai informuoti, šviesti Lazdijų rajono savivaldybės gyventojus sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, ligų prevencijos bei kontrolės temomis, formuoti jų sveikos gyvensenos vertybines nuostatas, sveikatos raštingumo įgūdžius ir pan. Projekto metu bus siekiama nustatyto stebėsenos rodiklio „Tikslinių grupių asmenys, kurie dalyvavo informavimo, švietimo ir mokymo renginiuose bei sveikatos raštingumą didinančiose veiklose“. Projekto trukmė 3 metai.

11. VSB VEIKLOS KRYPTYS IR LAUKIAMI REZULTATAI

Ataskaitiniais metais svarbiausia VSB veiklos kryptis išlieka teikiamų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybės gerinimas ir plėtra:

1. Rajono ugdymo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas, koordinavimas.
2. Veikla su tikslinėmis grupėmis.
4. Tikslinių programų rengimas ir įgyvendinimas.
5. Sveikatinimo veiklos plėtra bendruomenėse, seniūnijose.
6. Reguliarus informacijos internetiniame puslapyje (<http://www.lazdijuvsbiuras.lt/>) atnaujinimas, informacijos sklaida VSB Facebook paskyroje, straipsniai vietinėje spaudoje.
7. Bendradarbiavimo plėtra.
8. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos bei kitų valstybinių institucijų patvirtintomis strategijomis stiprinti ir saugoti gyventojų sveikatą, formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą įgyvendinant numatytas priemones ir veiklas.

2019 m. gruodžio mėn. buvo sudaryta paauglių grupė vykdyti ankstyvosios intervencijos programai. Programa bus taikoma rizikingos elgsenos nepilnamečiams asmenims nuo 14 metų, kurie eksperimentuoja ar nereguliariai vartoja psichoaktyvias medžiagas, bet nėra nuo jų priklausomi.

12. ĮSTAIGOS PROBLEMOS IR JŲ SPRENDIMAS

Nuo 2014 m. valstybės deleguota funkcija ir skiriamas tolygus finansavimas suteikia galimybę savalaikiai planuoti veiklą, tačiau trūksta lėšų visuomenės sveikatos priežiūrai vykdyti. Valstybės deleguotos lėšos yra skiriamos tik visuomenės sveikatos priežiūros specialistų darbo užmokesčiui ir įstaigos veiklai. Darbo užmokesčio fonde nėra numatyta lėšų nei įstaigos vadovui nei buhalteriiui, todėl jiems darbo užmokestis skaičiuojamas iš lėšų, skirtų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti.

Dar vienas trūkumas - dideli darbo krūviai vienam visuomenės sveikatos priežiūros specialistui (740 ar 360 mokinių – specialistas dirbdamas 1 etato darbo krūviu turi aptarnauti nuo 1 iki 4 mokyklų). Be to jie neturi privalomos sveikatos ugdymo ir mokymo pamokos bendrojo ugdymo procese, sveikatos mokymas vyksta kaip popamokinė, būrelinė veikla. Mažas gyventojų tankis rajone, gyventojai išsibarstę po rajoną, gyvena vienkiemiuose, labai sunku suburti visus į vieną vietą, informaciją galima perduoti tik per spaudą. Dėl tos pačios priežasties susiduriame su gyventojų pasyvumu, sunku juos sudominti ir prikviesti į renginius. Nėra paskaičiuoto visuomenės sveikatos stiprinimui lėšų realaus poreikio vienam gyventojui. Pagal gaunamą finansavimą už visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugas atsakingi tik du specialistai, dėl to neįmanoma suteikti visų sveikatos stiprinimo paslaugų gyventojams. Trūksta žmogiškųjų išteklių. Šalies mastu savalaikiai neparengti visi teisės aktai, reglamentuojantys visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymą.

Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo 2019 m. ataskaita (metinė) Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

LR SAM strateginio veiklos plano priemonės pavadinimas / visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos pavadinimas	Veiklos kryptys	Veiklos vertinimo kriterijai	Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos įgyvendinimo terminas	Vertinimo kriterijų reikšmės		
				Planas (pusmečio/ metų)	Įvykdymas	Įvykdymo procentas
1	2	3	4	5	6	7
I PRIORITETAS. Visuomenės psichikos sveikatos gerinimas						
1. Užtikrinti savizudybių prevencijos prioritetą nustatymą ilgojo ir trumpojo laikotarpio savizudybių prevencijos priemonių ir joms įgyvendinti reikiamo finansavimo planavimą (LRV prioritetas) (01-01-05) / funkcija – visuomenės sveikatos stiprinimas	1.1. Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviaisias medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas 1.2. Priklausomybių konsultantų paslaugų teikimo savivaldybėje organizavimas	1.1.1. Asmenų, baigusių programą, skaičius (proc.)	I-IV ket.	0/60	0	0
		1.2.1. Suteiktų priklausomybės konsultanto paslaugų skaičius	II-IV ket.	20/60	60	100
	1.3. Psichikos sveikatos kompetencijų didinimas įmonių darbuotojams	1.2.2. Asmenų, gavusių priklausomybių konsultavimo paslaugas, skaičius	II-IV ket.	6/14	18	129
		1.3.1. Įmonių kuriose įvykdyti psichikos sveikatos stiprinimui skirti mokymai, skaičius (vnt.)	II-IV ket.	0/3	1	33
1.4. Mokyklų bendruomenės gebėjimų psichikos sveikatos srityje stiprinimas - mokymų / supervizijų organizavimas mokyklos bendruomenių komandoms	1.3.2. Dalyvavusių darbuotojų psichikos sveikatos stiprinimo mokymuose skaičius (vnt.)	II-IV ket.	0/80	27	34	
		1.3.3. Darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, žinių psichikos sveikatos srityje gerėjimas (proc. punktai)	II-IV ket.	0/10	10	100
	1.4.1. Mokyklų, kuriose įgyvendinta priemonė, dalis (proc.)	III-IV ket.	0/1	1	100	
		1.4.2. Mokyklos bendruomenės narių žinių psichikos sveikatos srityje gerėjimas (proc. punktai)	III-IV ket.	0/10	10	100

	1.4.3. Parengtų rekomendacijų, skirtų spręsti aktualias psichikos sveikatos problemas mokyklose, skaičius (vnt.)	III-IV ket.	0/4	4	100
II PRIORITETAS. Sveikos mitybos įgūdžių formavimas ir fizinio aktyvumo skatinimas					
1. Plėtoti sveiką gyvenimą ir stiprinti mokinių sveikatos įgūdžius ugdymo įstaigose (01-01-04) / funkcija - mokinių visuomenės sveikatos priežiūra	1.1. Sveikos mitybos organizavimo tobulinimas ir maisto švaistymo mažinimas 1.2. Sveikatą stiprinančių mokyklų plėtra / priemonės "Aktyvi mokykla" įgyvendinančių mokyklų plėtra	1.1.1. Mokyklų, įgyvendinusių rekomendacijas / priemones dėl „švediško stalo“ diegimo, mažinančios maisto švaistymą, dalis (proc.) 1.2.1. Naujai įsijungusių į Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą mokyklų skaičius (vnt.) 1.2.2. Sveikatą stiprinančių mokyklų tinkle dalyvaujančių mokyklų skaičius (vnt.) / (proc.) 1.2.3. Įgyvendinusių priemonę "Aktyvi mokykla" mokyklų skaičius (vnt.) 1.3.1. Mokinių, dalyvavusių grupiniuose užsiėmimuose, skaičius (vnt.) 1.3.2. Mokinių dalyvavusių grupiniuose užsiėmimuose, žinių gerėjimas (proc.)	0/1 0/1 7/8 ir 54/61,5% 0/1 246/946 10/10	1 1 1 1 3	100 100 61,5 100 100 100
2. Stiprinti sveikos gyvenimo įgūdžius bendruomenėse bei vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėse (01-01-07) / funkcija – visuomenės sveikatos stiprinimas	2.1. Gyventojų sveikos mitybos įgūdžių formavimas, daržovių vartojimo skatinimas	1.3.2. Mokinių dalyvavusių grupiniuose užsiėmimuose, žinių gerėjimas (proc.) 2.1.1. Sveikos mitybos grupinių užsiėmimų skaičius (vnt.) 2.1.2. Bendras sveikos mitybos grupiniuose užsiėmimuose dalyvavusių asmenų skaičius (vnt.) 2.1.3. Gyventojų sveikos mitybos žinių gerėjimas (proc.)	1/3 15/50 10/10	10 50 10	100 100 10

2.2. Sveikos mitybos ir sveiko maisto gaminimo mokymų organizavimas tikslinėms grupėms	2.2.1. Organizuotų sveikos mitybos ir sveiko maisto gaminimo mokymų tikslinei pedagogų grupei skaičius (vnt.) / dalyvavusių mokymuose pedagogų skaičius (vnt.) / ugdymo įstaigų dalis (proc.)	III-IV ket.		
	2.2.2. Organizuotų sveikos mitybos ir sveiko maisto gaminimo mokymų mokinių tėvams skaičius (vnt.) / dalyvavusių mokymuose tėvų skaičius (vnt.) / ugdymo įstaigų, kuriose vyko mokymai, dalis (proc.)	III-IV ket.		
	2.2.3. Organizuotų sveikos mitybos mokymų virėjams ugdymo įstaigose skaičius (vnt.) / dalyvavusių mokymuose virėjų skaičius (vnt.) / ugdymo įstaigų dalis (proc.)	III-IV ket.		
2.3. Gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas	2.3.1. Grupiniuose užsiėmimuose dalyvavusių asmenų skaičius (vnt.)	I-IV ketv.	350/700	700
	2.3.2. Reguliarių praktinių grupinių užsiėmimų skaičius (vnt.)	I-IV ketv.	35/70	70
	2.3.3. Gyventojų fizinio aktyvumo žinių gerėjimas (proc.)	I-IV ketv.	10/10	10
2.4. Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimas	2.4.1. Pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų, kurios siuntė asmenis į sveikatos stiprinimo programą, skaičius (vnt.) / dalis (proc.)	I-IV ketv.	1/3 ir 33/100%	0
	2.4.2. Asmenų, šeimos gydytojų nukreiptų dalyvauti sveikatos stiprinimo programoje, skaičius (vnt.)	I-IV ketv.	5/20	8
	2.4.3. Asmenų, baigusių sveikatos stiprinimo programą, skaičius	I-IV ketv.	0/10	0

		(vnt.)							
		2.4.4. Asmenų, savanoriškai dalyvavusių be gydytojo siuntimo sveikatos stiprinimo programoje, skaičius (vnt.)	I-IV ketv.	0/5	0	0			0
		2.5.1. Asmenų, dalyvavusių grupiniuose užsiėmimuose, skirtuose didinti jų supratimą apie mikroorganizmų atsparumo antimikrobinėmis medžiagomis problemą, skaičius (vnt.) (išskyrus tikslinę grupę - mokinius, nurodytą 1.3.1. p.)	I-IV ketv.	10/30	30	100			100
		2.5.2. Asmenų, dalyvavusių grupiniuose užsiėmimuose, žinių gerėjimas (proc.)	I-IV ketv.	10/10	10	10			10
		2.6.1. Mokinių, dalyvavusių burnos higienos grupiniuose užsiėmimuose, skaičius (vnt.)	I-IV ket.	248/748	748	100			100
		2.6.2. Asmenų, dalyvavusių burnos higienos grupiniuose užsiėmimuose, skaičius (vnt.). (Išskyrus tikslinę grupę - mokinius, nurodytą 2.6.1 p.)	I-IV ket.	10/40	40	100			100
		3.1.1. Tyrimo ataskaitos pateikimas SMLPC (proc.)	III-IV ket.	19	19	100			100
		3.1. Lietuvos suaugusių gyventojų faktinės mitybos, mitybos ir fizinio aktyvumo įpročių tyrimas							
3. Stiprinti sveikos gyvensenos įgūdžius bendruomenėse bei vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėse (01-01-07) / funkcija – visuomenės sveikatos stebėseną									
III PRIORITETAS. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų administracinių gebėjimų stiprinimas									
1. Plėtoti sveiką gyvenseną ir stiprinti mokinių sveikatos įgūdžius ugdymo įstaigose (01-01-04) / funkcija - mokinių visuomenės		1.1. Visuomenės sveikatos specialistų, dirbančių mokykloje, kvalifikacijos kėlimas	I-IV ketv.	0/4 ir 80%	4	80			80
		1.1.1. Apmokytų savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistų skaičius (vnt.) / (proc.)	I-IV ketv.	0/4 ir 80%	4	80			80

sveikatos priežiūra								
2. Stiprinti sveikos gyvenamosios aplinkos gerinimą bendruomenėse bei vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėse (01-01-07) / funkcija – visuomenės sveikatos stiprinimas	2.1. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų, kvalifikacijos kėlimas	2.1.1. Apmokytų savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų skaičius (vnt.) / (proc.)	I-IV ketv.	0/4 ir 100%	4			80
IV PRIORITETAS. Savivaldybės visuomenės sveikatos biurų veiklos viešinimas								
1. Plėtoti sveiką gyvenamąją ir stiprinti mokinių sveikatos įgūdžius ugdymo įstaigose (01-01-04) / funkcija - mokinių visuomenės sveikatos priežiūra	1.1. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro mokinių visuomenės sveikatos priežiūros veiklos viešinimas	1.1.1. Informavimo veiksmų skaičius* (vnt.)	I-IV ket.	423/923	923			100
2. Stiprinti sveikos gyvenamosios aplinkos gerinimą bendruomenėse bei vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėse (01-01-07) / funkcija – visuomenės sveikatos stiprinimas	2.1. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos stiprinimo veiklos viešinimas	2.1.1. Informavimo veiksmų skaičius* (vnt.)	I-V ketv.	936/1936	1936			100

*Informavimo veiksmas, tai žodinė, rašytinė ar vaizdinė informacija (interviu, pasisakymas televizijos ir radijo laidoje, straipsnis, paskaita, pranešimas, stendas, atmintinė ir kt. leidiniai), skirta plačiajai visuomenei ar tikslinei gyventojų grupei, pateikiama seminarų, konferencijų, susirinkimų, pamokų metu, transliuojama per televiziją ar radiją, išleidžiama atskiru leidiniu, publikuojama periodinėje spaudoje ar internete.

PASTABA:

Ataskaita pateikta pagal LR Sveikatos apsaugos ministerijos pateiktą formą ir nurodytus vertinimo kriterijus ir jų reikšmes. Ataskaita išsiųsta 2019-01-10 Lazdijų rajono savivaldybės administracijos finansų skyriui.

Specialistė, laikinai einanti direktorės pareigas

Aušra Dainauskienė